

N:o 185.

Af Herr Åstrand: Om ändring af 2, 4 och 26 §§ i Kongl. Förordningen den 26 Oktober 1866, angående villkoren för bränvinstillverkning.

När genom nu gällande lagstiftning för bränvinstillverkning den så kallade husbehofsbränningen undanröjdes, vidtogs utan tvifvel en af behofvet högt påkallad åtgärd för afskaffande af alla de missbruk och oarter, hvilka med denna handtering småningom uppstått och slutligen alldeles sammanvext; men ostridligt torde det äfven vara, att man i välmenande ifver att ernå detta nya mål gick långt utöfver hvad som härför påfordrades. I denna rigtning äro uti nu gällande Förordning angående villkoren för bränvins tillverkning af den 26 Oktober nästlidet år, tvänne stadganden fortfarande bibehållna, hvilka, utan att medföra någon nytta, visat sig vara för den större mängden af jordbrukare högst skadliga, enär de utan skäl hämma jordbrukarnes frihet att idka bränvinsbränning genom att för denna handterings utöfning uppställa orimliga villkor, såsom i 4 § att den minsta tillverkning på dygn skall uppgå till 300 kannor, samt i 2 §, att bränvinsbrännare, ehuru berättigad att bränvin tillverka under en, en och en half, två, två och en half, etc. termin eller månad, dock är betagen att handteringen utöfva kortare tid än en termin eller månad i sender. Genom det förstnämnda stadgandet, eller att minimum för tillverkning på dygn skall uppgå till 300 kannor, har det blifvit mindre jordbrukare betaget att till bränvin förvandla sina härför tjenliga produkter, enär för en så storartad bränvinsbränning erfordras ett betydligare rörelsekapital, dels för anskaffande af för bränvinsbränningen erforderliga inventarier, och dels för bränvins skattens erläggande. Uti från lättare kommunikationsleder mera aflägsna orter, hvilkas sädesproduktion står högt utöfver det egna behofvet, har ofvannämnda stadgande med minst 25 procent minskat jordegendomens afkastning, utan att denna betydliga uppoffring för den enskilde medfört eller medförer det

det ringaste gagn för det allmänna. Det är derföre af behovet högt påkalladt, att minimum för tillverkning af bränvin på dygn sättes lägre. Bestämdes det till 100 kannor, och hvilket jag härmed vill föreslå, så lemnades äfven de mindre jordbrukarne tillfälle att, så vidt de för sig funno det fördelaktigt, bränvinsbränning utöfva, och man hade härigenom icke gjort dem något annat än rättvisa. Bränvinstillverkningen upphörde då att, såsom den nu i det närmaste är, vara ett monopol för den större godsegaren eller kapitalisten; och då Staten numera påräknar en så väsendtlig inkomst af bränvinsbränningen, vore det äfven med dess fördel öfverensstämmande, att någon större frihet, än som nu förefinnes, lemnades åt berörda tillverkning.

Hvad åter angår tiden, under hvilken bränvinsbränning efter anmälan får utöfvas, synes det mig böra vara tillåtet, att den, som under hösten bränt en månad, får, derest han så önskar, sådan handtering idka under blott fjorton dagar af vintermånaderna. Skälet härför ligger dels och förnämligast uti den väsendtliga fördelen att under större delen af vintern ega drank för ladugårdens behof, och hvilken fördel till stor del vinnes, derest bränvinsbrännaren sålunda får dela på den tid han till bränvinsbränning afsett, och dels deri att bränvinsbrännare lättare blifva i tillfälle att afpassa sin bränvinsbränning efter egna tillgångar af härför tjenliga råämnen, och hvarigenom densamma förblifver, såsom den i främsta rummet bör vara, en af jordbrukets binäringar.

I sammanhang med hvad jag nu haft äran yrka, bör äfven nedsättning ega rum uti det arfvoue, som, enligt 26 § i nu gällande förordning om bränvinstillverkning, tillkommer vid bränneri antagen kontrollör, så att detsamma, med afseende å nu föreslagna ändringar, skall utgå med minst 3 och högst 6 R:dr om dagen, förutom öfriga i nämnde § uppräknade, kontrollören tillkommande förmåner.

Med förhoppning om Riksdagens bifall till denna min motion får jag vördsamt anhålla,

att Riksdagen ville uti underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t påyrka att, 2, 4 och 26 §§ i Kongl. Förordningen af den 26 Oktober nästlidet år, angående vilkoren för bränvinstillverkning måtte i öfverensstämmelse med hvad här ofvan af mig blifvit föreslaget, varda omredigerade.

Om remiss till Utskott af denna motion anhålles ödmjukast.

Stockholm den 28 Januari 1867.

J. A. Åstrand.